

„Az áthajlás kora”

Cél: a minden generáció társadalma

2002-ben, Madridban az ENSZ „Időügyi Nemzetközi Cselekvési Tervet” fogadott el. A Cselekvési Terv általános célkitűzése az integrált társadalom, amelynek tagjai életkoruktól függetlenül felelősséget vállalnak a társadalomért, aktívan részt vesznek szűkebb-tágabb közösségük életében és részsednek az adott társadalomban szokásos javakból. Az Európai Gazdasági Bizottság még abban az évben az öregedés kérdéseivel foglalkozó miniszteri konferenciát hívott össze Berlinben, ahol elkészült a Cselekvési Terv Regionális Megvalósítási Stratégiája.

A tanácskozáson résztvevő több mint ötven ország miniszterei az elfogadott Stratégia kilenc, úgynevezett „Kötelezettségek” szerint rendezve mintegy száz cél megvalósítását tűzték maguk elé. Az ötéves évforduló alkalmából 2007 novemberében értékelő konferencia lesz, ahol áttekintik, mit valósítottak meg az egyes országok eddig, milyen tapasztalatokat gyűjtöttek eközben, érvényes-e a stratégiai terv, vagy frissítésre van szükség.

A Stratégia ambiciózus célokat fogalmazott meg az európai kormányok és társadalmak számára, amelyek csak akkor valósulhatnak meg, ha egy újfajta szemlélet hatja át a társadalom minden szegmensét.

Az öregedés problémájának előtérbe állításával elérhető, hogy a társadalom és a gazdaság összhangba kerül a demográfiai változással, így megvalósítható a „minden generáció társadalma”.

E célkitűzés megvalósítása széles körű társadalmi támogatottságot feltételez. A társadalmi támogatottsághoz sok minden szükséges, többek között ismeretek, tájékozottság, információ.

A már említett regionális megvalósítási stratégia 11. pontja többek között leszögezi:

„Az időskorúak döntő szerepet játszanak a családokban és a közösségekben, noha hozzájárulásukat gyakran nem ismerik el kellőképpen. Az időskorúak sok olyan értékes

tevékenységet végeznek, amely gazdasági értelemben nem mérhető, ideértve a családtagok gondozását, a létfenntartást segítő termelőmunkát, a háztartási munkát és a közösségekben végzett önkéntes tevékenységeket.”

Az idősek és az időskor bemutatása a hazai írott sajtóban elsősorban a sztereotípiákon alapul. A sztereotípiák szerint az idős ember segítségre, támogatásra, ápolásra szoruló, beteg és szegény ember, vagy unokáiért élő boldog nagyszülő, esetleg régi idők tanújaként és a hagyományos értékek őrzőjeként tiszteletet érdemlő „élő múzeum”. A hétköznapokban nem ezt tapasztaljuk. A mindennapi élet és a társadalmi élet számos területén találkozunk az idősebb generációk tagjaival, valójában tudnunk kell, hogy a gyámolításra szoruló „nénik, bácsik” képe elavult (ha ugyan létjogosult volt valaha).

„Az időskorúak teljes körű integrációjának és részvételének biztosítása szempontjából fontos, hogy a társadalomban pozitív kép alakuljon ki az öregedésről és az időskorúakról.”

Kit nevezünk időseknek?

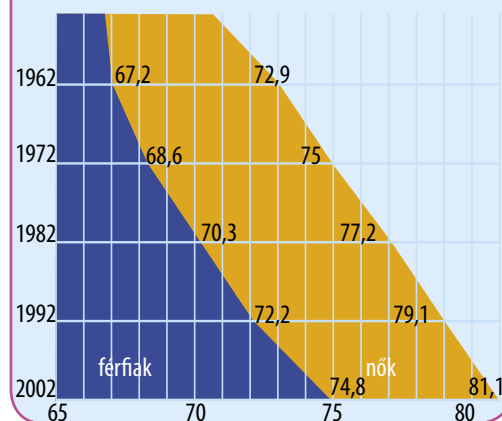
A modern társadalmakban egyre többen, egyre hosszabb ideig élnek, és így egészségben megélt, aktív életszakaszuk is meghosszabbodik.

Az öregedés problémájának előtérbe állításával elérhető, hogy a társadalom és a gazdaság összhangba kerül a demográfiai változással, így megvalósítható a „minden generáció társadalma”.

2000-ben a világon 600 millió 60 éven felüli ember élt a Földön, ez a szám 2025-re megduplázódhat: 1 milliárd 200 millióra becsülhető.

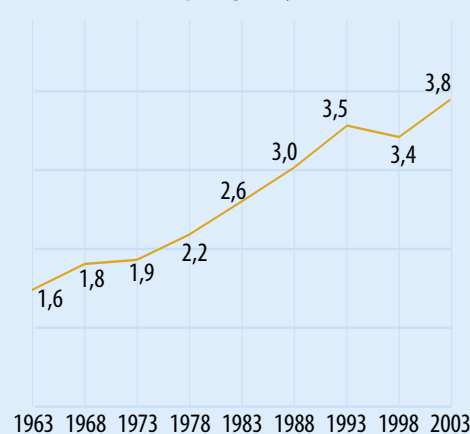
A fejlett világban a 80 éven felülieké a legdinamikusabban növekvő létszámú életkori csoport.

A férfiak és nők születéskor várható élettartama az EU-25-ben, 1962–2002

Másrészt a teljes foglalkoztatás megszűnése óta egy új fogalommal bővült Európában és Magyar-

A 80 éven fölüliek népesség aránya, 1963–2003, EU-25

A rendszeres feladatokat ellátó 60–75 éves nyugdíjasok arányai nem és korcsoport szerint (az érintettek százalékában)

	Korcsoport (év)			Össze- sen
	60–64	65–69	70–75	
Férfiak (N=1283)				
Háztartás ellátása	35,9	35,4	36,9	36,0
Mezőgazdasági, kerti munka, állattenyésztés	80,6	70,4	70,9	74,2
Háziállat tartása	73,3	63,3	67,0	67,9
Javítás, karbantartás	89,4	81,9	76,5	83,0
Gyermekfelügyelet	37,3	31,6	28,4	32,6
Gyermekek háztartásába, gazdaságába besegítés	35,2	33,1	27,0	32,2
Betegápolás, valakinek az ellátása	15,1	12,3	14,8	14,1
Közéleti tevékenység	15,2	11,7	12,9	13,3
Nők (N=1885)				
Háztartás ellátása	97,2	95,3	93,1	95,2
Mezőgazdasági, kerti munka, állattenyésztés	56,3	56,4	53,7	55,5
Háziállat tartása	65,4	62,0	59,3	62,3
Javítás, karbantartás	23,0	26,5	24,4	24,6
Gyermekfelügyelet	52,1	41,9	28,6	41,2
Gyermekek háztartásába, gazdaságába besegítés	38,2	32,5	23,3	31,5
Betegápolás, valakinek az ellátása	25,1	22,2	13,7	20,3
Közéleti tevékenység	10,0	10,0	5,9	8,6
Együtt (N=3171)				
Háztartás ellátása	72,0	69,8	72,0	71,2
Mezőgazdasági, kerti munka, állattenyésztés	66,9	62,7	60,6	63,5
Háziállat tartása	68,8	62,6	62,3	65,4
Javítás, karbantartás	51,5	52,1	45,7	50,2
Gyermekfelügyelet	46,1	37,5	28,5	37,7
Gyermekek háztartásába, gazdaságába besegítés	37,0	32,7	25,1	31,7
Betegápolás, valakinek az ellátása	21,1	18,0	14,1	17,8
Közéleti tevékenység	12,2	10,8	8,8	10,6

Forrás: Népeségstudományi Kutatóintézet

országon is a munka világának szótára: az „idős” munkavállaló fogalmával. Idős munkavállalónak (senior) általában azokat a 45–50 év felettiakat tekintik, akik életkoruk miatt egyre gyengébb eséllyel szerepelnek a munkaerőpiacon, munkájukat életkoruk vagy egyéb okok miatt elveszítik és azt követően nem, vagy csak nagy nehézségek árán találnak újra munkát. A munkanélküli, 50 éven felüli emberek individuálisan megélik a nyugdíjazáshoz kapcsolódó gyakran válságos élethelyzetet: elveszítik az aktív munkavégzéssel összefüggő társadalmi beágyazottságukat, megbecsülésüket, egzisztenciális ambícióikat. Ha lehetőségük adódik, valamilyen formában nyugdíjaztatják magukat, és így túl korán bekerülnek „az idősek”, „a nyugdíjasok” kategóriájába.

Egymás mellett láthatunk tehát életmódjukban fiatal hetveneseket és idős ötveneseket. A tudományos osztályozás egyrészt már az ötvenesekre is rátekinet, amikor az öregedést vizsgálja, másrészt az időskort csak a 75 éven felüliekre vonatkoztatja.

Az ENSZ Egészségügyi Szervezete (WHO) osztályozása szerint: 50–60 éves kor: az áthajlás kora; 60–75 éves kor: az időződés kora; 75–90 éves kor: időskor; 90–100 éves kor: aggkor; 100 év felett: matuzsálemi kor.

A WHO elemzéseiben a 60 éves korhatárt alkalmazza, miközben megjegyzi, hogy számos országban a 60 éves kor egyáltalán nem számít időskornak, aktív életkornak tekintendő. Magyarországon is 60 éven felüli a hivatalos nyugdíjkorhatár. A nyugdíjazási korcentrum azonban jelentősen elmarad a tényleges nyugdíjkorhatártól. 2005-ben az átlagos nyugdíjazási életkor a nőknél 57,7 év, férfiaknál pedig 60,1 év volt. Hozzá kell tenni, hogy a mai nyugdíjasok többsége még főszabály szerint is 55–60 éves korában ment nyugdíjba, vagyis nagyjából 60 éves korukig a legtöbben eljutottak életük azon fordulópontjához, amely után a közvélemény inkább időseknek tekinti az embereket.

Ki az „öreg”?

A következő sarkalatos kérdés a szóhasználat kérdése. Mit jelent valójában az „idős” szó, ki az „öreg”, milyen értékelés kapcsolódik ezekhez a szavakhoz?

A mindennapi nyelvhasználatban, az öreg és idős szavak szinonimák, a köznyelvben az idősebbek magukra inkább a nyugdíjas kifejezést alkalmazzák. (Az agg, aggastyán szavak ismertek ugyan, de inkább irodalmi alkalmazásuk gyakori, a hétköznapi életben kevésbé használatosak.)

Az idős (öreg) szavak helyébe lépő nyugdíjas kifejezés hivatalos státusz szempontjából lényegében véve helytelen, mivel számos nyugdíjas van, aki egyáltalán nem tekinthető időseknek (akár 20–30 éves rokkantnyugdíjasok, fiatal özvegyek) és sajnos Magyarországon is számosan élnek idősek, akik soha nem szereztek nyugdíjjogosultságot, így idősek ugyan, de nem nyugdíjasok. A szóhasználat mögött mégis nyilván az húzódik, hogy a nyugdíjas kifejezés semlegesebb, kevésbé leereszkedő, így több emberi méltóságot sugároz. A legárulkodóbb a nyugdíjasklubok és idősek klubjai – a köz tudatban kevésbé ismert – tartalmi különbsége. A nyugdíjasklubok (szövetségek, egyesületek) civil szervezetek, civil közösségek, amelyeket az érdekeltek szerveznek a maguk számára. Az idősek klubja egy szociális szolgáltatási forma, amely az állami ellátórendszer részeként napi elfoglaltságot, segítséget, étkezést, közösséget nyújt az érintetteknek. Korábbi neve öregek napközi otthona volt, ezt a hivatalos szóhasználat is elvetette. Hasonlóan elgondolkodtató, hogy az „idősek

otthona” megint csak egy szociális szolgáltatási forma, amíg a „nyugdíjsház” olyan társas lakásforma, ahol az egyes lakóegységeket megváltották vagy kifizették az ott élők, nem pedig „felvételt nyertek az intézménybe”, függetlenül attól, hogy jövedelmük nyugdíjból származik-e.

Az időskorúak teljes körű társadalmi integrációja

Kérdés, hogy miért szükséges a „teljes körű társadalmi integrációt” célul tűzni, vajon nem integrálódott-e máris teljes mértékben az időskorú népesség a társadalomba?

Hogyan élnek az idősek ma Magyarországon?

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint a magyar lakosság 20,3 százaléka 60 évesnél idősebb, és a 60 éven felüliek 61,3 százaléka nő. 21,3 százaléku rendelkezik legalább középiskolai érettségivel, 7,6 százaléku egyetemi, főiskolai oklevéllel. A 60 évesnél idősebbek 19,6 százaléka él Budapesten és 36,7 százaléka községekben, kevesebb, mint 50 százaléka a megyei jogú és egyéb városokban. Magyarország 3 millió 750 ezer háztartásából 600 ezerben él egyedül élő 60 éven felüli személy.

A Központi Statisztikai Hivatal rendszeresen végez úgynevezett „időmérleg-vizsgálatokat”. E vizsgálatok azt mutatják, hogy a 60 éven felüliek körében jelentősen lecsökken a termelő-kereső tevékenységre fordított idő, növekszik viszont a saját gazdaságban végzett (főleg mezőgazdasági) munkák mennyisége. A nők körében 60 év felett látványosan növekszik a háztartás, család ellátására fordított idő, és mindkét nem esetében a háztartási vagy ház körüli munka.

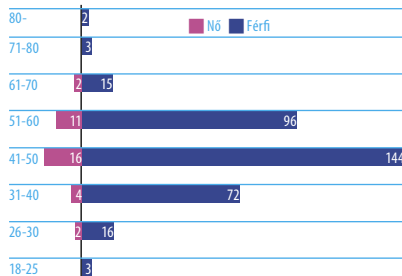
A Népeségstudományi Kutatóintézet 2002-ben készített felmérése során nyolc olyan tevékenységet választottak ki, amelyek jellegüknek fogva alkalmasak arra, hogy idős emberek számára nap, mint nap végzendő feladatot, kötelességet jelentsenek. Ezek arányai a következőképpen alakulnak: Lásd: táblázat.

„A férfiak és nők, valamint a különböző korcsoportokhoz tartozók rendszeres elfoglaltságaiban jelentős különbségek vannak. A háztartási munka a nyugdíjasok körében is tipikusan „női” elfoglaltság, a ház körüli munka, a javítás, karbantartás pedig inkább „férfias” feladat. A nők többet tevékenykednek az unokák felügyelete, a betegápolás, vagy valakinek az ellátása terén is, míg a férfiak között a közéleti tevékenységet végzők aránya nagyobb – ha nem is sokkal.” (S. Molnár Edit: Az időskorú népesség főbb jellemzői és életkörülményei)

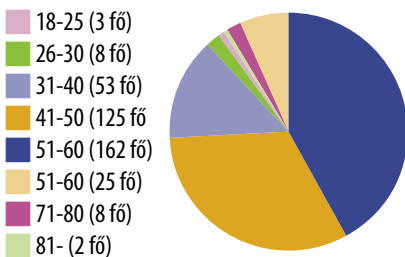
A már említett időmérleg-vizsgálatok tanúsága szerint a 60-74 évesek naponta 341 percet (majdnem 6 órát!) töltenek úgynevezett „szabadidős” tevékenységgel, ebből 212 percet (több mint három és fél órát) tv, videó nézéssel és 35 percet olvasással. Fizikai rekreációra mindössze 12 percet, hobbira 16 percet fordítanak átlagosan naponta.

A fenti adatok azt mutatják, hogy a 60 éven felüliek idejük jelentős részét töltik passzív, befogadó szerepben és kevésbé vesznek részt társas szabadidős, kulturális és közéleti tevékenységben.

Megválasztott országgyűlési képviselők: nem és korösszetétele 2002-ben

Megválasztott országgyűlési képviselők: korösszetétele 2006-ban

A közéleti tevékenységre vonatkozóan cseppben a tengert tükrözi a két diagram.

A fenti néhány adat is alátámasztja, hogy a 60 éven felüliek időfelhasználásának struktúrája és társadalmi-közéleti jelenléte eltér az „aktív korúakétól” további kérdés lehet tehát az, hogy a tevékenységüknek van-e társadalmi ismertsége, elismertsége, presztízse. A Regionális Megvalósítási Stratégia egyértelműen fogalmazza meg ezt a problémát.

„Az e célnak részeként végrehajtandó lépéseknek annak megértésén kell alapulniuk, hogy az időskorúak társadalmi hozzájárulása túlterjed az ő gazdasági aktivitásukon, a kormányoknak tehát el kell ismerniük, bátorítaniuk és támogatniuk kell az időskorúaknak a családok, a közösségek és az egész társadalom működéséhez való hozzájárulását.”

A nyugdíjasok civil szerveződése

Magyarországon széles körű és a szervezetek száma ugrásszerűen növekedett. Országos ernyőszervezetek, regionális és megyei szervezetek, nagyobb szervezetekhez nem kapcsolódó helyi szerveződések és informális szerveződések is alakulnak.

Az országos ernyőszervezetek fő feladatuknak tekintik a nyugdíjasok érdekvédelmének és képviseletének ellátását. Ennek keretében fontos tevékenységük a kapcsolattartás az illetékes szaktárcaikkal, az önkormányzatokkal, a nyugdíjbiztosítás és az egészségbiztosítás központi és helyi szervezeteivel, társadalmi szervezetekkel, alapítványokkal, egyházakkal és azok szociális szervezeteivel. Fontos szerepvállalás az országos szervezetek elnökei részéről a kormány mellett működő Idősügyi Tanács munkájában való aktív részvétel.

A Nemzeti Civil Alapprogram (NCA) létrehozása rendkívüli jelentőségű a magyar civil szektor fejlődési folyamatában, így jelentős lökést adott a nyugdíjasok szerveződéseinek is. Az Országgyűlés 2003-ban fogadta el a Nemzeti Civil Alapprogramról szóló törvényt, amely a korábbi állami támogatási rendszerekhez képest sokkal nagyobb teret adott a kisebb, a centrumoktól távol működő szervezeteknek.

Az Alapprogramhoz pályázatot benyújtó, nyugdíjasokhoz, idősökhöz kapcsolható szervezetek pályázati sikerességét és az Alap forrásaiból való részesedését a fenti táblázat mutatja be.

A Nemzeti Civil Alapprogram mellett kisebb mértékben a kulturális tárca forrásaiból, az esélyegyenlőségi (idősügyi) forrásokból és sportra fordított keretektől is részesednek a nyugdíjasok civil szervezetei, továbbá a helyi önkormányzatok is for-

Pályázati kiírás éve	Pályázó nyugdíjas szervezetek száma	Nyertes nyugdíjas szervezetek száma	Arány	Igényelt összeg (MfF)	Egyreterjesztett összeg (MfF)	Arány
2004	311 db	120 db	38,6%	343,3	67,9	19,8%
2005	345 db	238 db	69,0%	371,8	89,6	24,1%
2006	269 db	197 db	73,2%	289,0	75,3	26,0%

dítanak kisebb-nagyobb összegeket e közösségek támogatására. Ezek a szervezetek jelentős kulturális, hagyományörző, értékteremtő tevékenységet folytatnak. A külön nyugdíjas-közélet méreteit jól jellemzi, hogy a Google kereső a „nyugdíjas találkozó” szóra 763 találatot jelez, az „országos nyugdíjas találkozó” szóra keresve is 51-et. Híresek a cserkeszőlői, berekfürdői, martonvásári, nagymarosi, gyopárosi országos találkozók, de például Szlovén Országos Nyugdíjtalálkozó is van Magyarországon, a Rába-vidéken. Az utóbbi években elterjedt fesztiváloknak, vásároknak, falunapoknak, horgászversenyeknek is sok esetben az idősebbek a hajtómotorjai. Kik mások gyúrnák a háztészát, tarhonyát, sütnék fáradhatatlanul a rétest, fánkot, kevernék a lekvárokat, szerveznék és kiviteleznék a disznóvágásokat, töltenék a kolbászt, mint az idősebb generációk tagjai. E tények ellenére az országos sajtóban a nyugdíjasok rendezvényeiről szinte egyáltalán nincs szó, a fesztiválokról szóló híradásokban pedig valahogy elsiklik az idősebbek értékes hozzájárulásának méltatása.

Szabó Judit Ágnes
szociálpolitikus

Idősbarát Önkormányzat Díj

Az idősödés kihívásaira adott válaszok, az „aktív öregedés” kérdései hazánkban is egyre inkább a figyelem homlokterébe kerülnek.

Fókuszban az életminőség javítása

Az idősök helyi társadalmi részvételét szolgálja a 2004-ben alapított Idősbarát Önkormányzat Díj, amelynek keretében a „legjobb gyakorlatok” felkutatása, díjazása és közzététele történik az idősbarát önkormányzati magatartásformák területén. Az önkormányzatok kulcsszereplők az idősök számára megfelelő fizikai környezet meg-

teremtésében, életminőségük javításában, a kulturális életben való részvétel elősegítésében, az idősök helyi közéletbe történő bevonásában, és a közszolgáltatások biztosításában.

A díjat alapító miniszterek – jelenleg a szociális és munkaügyi miniszter, valamint az önkormányzati és területfejlesztési miniszter – szándéka, hogy az idősügyi területén kiemelkedő tevékenységet végző, a társadalom széles körét mozgósító és együttműködést megvalósító települési önkormányzatokat elismerésben részesítsék.

A díj alapításáról és adományozásáról szóló együttes rendelet alapján a díjat pályázat útján nyerhetik el évente azok a települési önkormányzatok, amelyek a szociális gondoskodás körébe tartozó kötelező alapfeladataikon túl aktív tevékenységükkel elősegítik az idős korúak helyi szervezeteinek működését, valamint hozzájárulnak szabadidős programjaik megszervezéséhez, bevonják őket a helyi közéletbe. A díj odaítélésénél lényeges szempont, hogy példaértékű együttműködést alakítsanak ki a kistérségük helyi önkormányzataival, valamint a helyi kisebbség önkormányzataival, illetve a civil szervezetekkel és a lakosság önkéntes segítőivel.

Idősbarátság sokféleképpen

A beérkezett pályaművek arról tanúskodnak, hogy sokféleképpen lehet idősbarát egy önkormányzat, például, ha

„Eltartottak?”

A közgondolkodás szerint ma a nyugdíjasokat eltartottnak vélik. Mi a véleménye erről, és mit tesz az Idősügyi Tanács annak érdekében, hogy a jelenlegi szemlélet változzék? Erről kérdeztük *Mihalovits Ervint* az Idősügyi Tanács tagját, a Nyugdíjasok Országos Képviselőe elnökét.

A társadalomban néhány politikus és főleg közgazdász szemléletében kirekesztő és téves a szóhasználat, ami a nyugdíjasokat eltartottnak minősíti. Barátságosan, megalázó, és valótlan ez a szemlélet, mivel a nyugdíjasoknak szerzett joga az, hogy a postás rendszeresen csenget a nyugdíjjal...

A megélhetést biztosító nyugdíjat munkával, becsületes járulékfizetéssel szerezték meg az idősek. A nyugdíjazás előtti életúttal, az utódok felnevelésével életükben megtermelték javadalmazásuk forrásait, nem élőködnek az aktív keresőkön. Mindenkor ún. „társadalmi generációs szerződés” kell, hogy szavatolja ellátásukat, miszerint megérdemelten és nem eltartottként élnek idős éveiket.

Minden lehetséges fórumon – más nyugdíjas szervezetekkel együtt – rendszeresen fellépünk a kirekesztő minősítés ellen, sajnos kevés eredménnyel.

Szorgalmazásunkra ma már a KSH nem eltartottként, hanem „inaktív”-ként készíti rólunk adatszolgáltatásait.

A megelőzés szempontjából tartom fontosnak felhívni a figyelmet arra, hogy ma a 45 év felettiek elhelyezkedését nehezítik. Ezért is tartjuk sürgetőnek, hogy „Senior Programmal” megnyugtató megoldást találjunk a korosztály munkaviszonyának fenntartására, ami biztosítja nyugdíjas éveik megalapozását.

Többször is felszólaltunk azért, hogy a nyugdíjasok különböző adatszolgáltatásainál ne általánosító „nyugdíjas” megjelölés szerepeljen, hanem foglalkozásonként differenciáltan kerüljenek feldolgozásra adataik, mint pl. nyugdíjas tanár, bányász, vagy mérnök.

E javaslatunk megvalósítása, „egyszerű intézkedéssel” korosztályunk megfelelő tiszteletét, és megbecsülését is jelentené. *V. M.*

Idősbarát Önkormányzat Díjra pályázók területi és településnagyság szerinti megoszlása

	2004	2005	2006	2007
Bács-Kiskun	5	9	8	10
Baranya	4	8	9	6
Békés	13	7	3	8
Borsod-Abaúj-Zemplén	9	8	10	5
Budapest	8	7	6	4
Csongrád	9	11	7	8
Fejér	5	5	1	4
Győr-Moson-Sopron	3	1	1	5
Hajdú-Bihar	15	9	10	5
Heves	6	5	9	5
Jász-Nagykun-Szolnok	4	10	6	12
Komárom-Esztergom	5	2	0	1
Nógrád	2	4	7	4
Pest	9	7	8	8
Somogy	5	5	6	3
Szabolcs-Szatmár-Bereg	6	5	5	3
Tolna	5	5	7	9
Vas	1	1	1	2
Veszprém	5	3	3	5
Zala	1	5	9	7
	120	117	116	114
Község és Nagyközség	51	53	61	64
Kisebbségi	0	1	1	0
Város	45	42	37	36
Megyei Jogú Város	8	9	7	9
Fővárosi kerület	8	7	6	4
Megye	8	5	4	1
	120	117	116	114

idősei otthonosan érzik magukat a településen, tájékozottak a helyi tervekről, az időseket érintő kérdésekben kikérik a véleményüket, segítséget kapnak a közlekedéshez és személyes ügyeik önálló intézéséhez. Könnyen hozzáférhető az egészségügyi ellátás, a helyi szükségletekhez igazodik a szociális szolgáltatás. Hozzájutnak a kulturális lehetőségekhez, helyet kapnak a nyugdíjasklubok, és egyéb, főleg időseket érdeklő társasági körök.

Van, ahol a járdák kiépítése, javítása, pihenőpadok elhelyezése, a parkok rendbetétele a legfontosabb, másutt a gyógyfürdő, uszoda kedvezményes használata, közösségi helyiségek rendelkezésre bocsátása, megint másutt a közösségi média időseknek szóló programjai vagy informatikai tanfolyam támogatása kapott hangsúlyt. Néhány önkormányzat azt is leírta a pályázatban, hogy a település mit kap idősebb lakóitól: a nyugdíjasok sok helyütt elvállalják, hogy rendben tartják a parkokat, virágot ültetnek a köztereken. Számos településen az idősebb generációk a hagyományörzés, falumúzeum, falunapok és egyéb ünnepek, rendezvények szervezői, megvalósítói.

Egyre több polgármester mutat rá, hogy az idősebb generációk aktivitása, tenni akarása adja a helyi fejlesztések legnagyobb társadalmi tartalékát. Számátalan példáját találjuk a generációk közötti és generáción belüli szolidaritás megnyilvánulásának.

Ugyancsak számos pályázó emeli ki a kistérségi összefogás pozitív tapasztalatait: olyan szolgáltatások nyújtására nyílt így közösen lehetőségük, amelyekre külön-külön képtelenek lettek volna.

DÍJÁTADÓ ÜNNEPSÉG

Idén negyedik alkalommal ítélték oda az Idősbarát Önkormányzat Díjakat, amelyeket dr. Lamperth Mónika szociális és munkaügyi miniszter és dr. Virág Rudolf, az ÖTM közjogi és koordinációs szakállamtitkára adtak át az Országos Idősügyi Önkormányzati Konferencia keretében tartott ünnepségen, a Parlament Felsőházi Termében.

Dr. Lamperth Mónika szerint a települések tehetnek a legtöbbet az idősekért; az önkormányzatok látják a legpontosabban, mire van szüksége az ott élő nyugdíjasoknak. Mint mondta, nagy öröm, hogy egyre többen érik meg a nyugdíjkort, ám a számukra megfelelő „miliót” meg kell teremteni, hogy minél nagyobb szociális biztonságban élhessenek. A szakminiszter azt hangoztatta, hogy a tervezett szociális törvénymódosítás célja

Miért jó idősek lenni?

Megkérdeztük Kunsziget és Budaörs polgármesterét...

Tiszteljük időseinket, és számítunk tapasztalataikra - mondta el Lendvai Ildikó, Kunsziget polgármestere

Az idősekről való gondoskodás generációkat érintő nemes feladat, amelyet a család, az önkormányzat, a falu polgárai, civil szervezetei közösen tudnak megoldani. Az idősek érdekében végzett legfontosabb lépéseink közül kiemelem, hogy Zöldmezős beruházással 600 fő részére helyi munkalehetőséget biztosítunk, mert így a fiatal- és a középkorosztály helyben maradhat, illetve építési telkek kialakításával letelepedést is biztosítunk. Hétvégi gondozás megszervezésével, a járda, út, kövilágítás korszerűsítésével is segítjük az idősek jobb ellátását.

A közbiztonságot a szinte egyedülálló „Csengő szől, segíts” programunk biztosítja. Kilencven éves ember lakásában működik karórás jelzőrendszer, és térfigyelő kamerákkal, polgárőrökkel, rendőrökkel óvjuk a motoros kerekesszékekkel közlekedők biztonságát.

A „Virágos Magyarországért” mozgalomban az idős emberekkel együtt végezzük a falu szépítését. A sportszarnokban testnevelő tanár ingyenes foglalkozásokat tart időseink számára, és a Sziget-Gyöngye Nyugdíjas klub programjai 1992 óta kulturális kikapcsolódást nyújtanak. Az idős emberek jelentős szerepet töltenek be a hagyományok ápolásában, az ünnepélyek állandó szereplői. Kirándulásokkal, előadásokkal, találkozók szervezésével tesszük még szebbé életüket. Az idős korosztály tapasztalatainak felhasználásával gondoskodunk a település épített és természeti örökségének védelméről. A generációk találkozásán bemutatjuk az idős emberek értékrendjét, életpaszteit, ezzel is ápoljuk, őrizzük hagyományainkat.

Vajda Márta

Emelt színvonalú gondoskodással, egyedülálló szolgáltatásokkal kedvezünk az időseknek - emelte ki Wittinghoff Tamás, Budaörs polgármestere

Az emelt színvonalú idősek otthona 46 férőhelyes, amelyet a legrászorultabbak is igénybe vehetnek. Az intézményben nem kérnek egyszeri, sem havi kiegészítő hozzájárulást. Idén még egy nyolc személyes kisbuszt is kaptak az otthon lakói. Büszke vagyok rá, hogy az országban elsőként alkottunk digitális esélyegyenlőségi rendeletet. Eddig száznál több nyugdíjas végezte már el az ingyenes számítógép- és internet tanfolyamot, amihez pályázati úton felújított számítógépeket adunk, hozzá havi 20 óra ingyenes internet-használati lehetőséget kapnak a rászoruló idősek.

Nálunk a 70 év felettiiek számára térítésmentes a személyszállítás, és a 75 év felettiiek közgyógyellátásban részesülnek a mindenkori öregségi nyugdíj háromszorosáig, továbbá ingyenesé tettük a tudógyulladás elleni védőoltást.

Az idei évtől pedig rendelet szabályozza a szociális üdültetést. Egyhetes üdülési lehetőséget biztosítunk 2004 óta Hajdúszoboszlón, ahol térítésmentesen üdülhet évente mintegy száz nyugdíjas korú ember.

Nyugdíjasok Házát tartunk fenn az idősek szervezetei összefogásával. A ház teljes akadálymentesítése már megtörtént. Az Idősek Karácsonyáért Alapítvány közreműködésével karácsonykor műsoros estet rendezünk, és több mint ezer ajándécsomaggal kedveskedünk.

Rendszeresen kikérjük az Idősek Tanácsa véleményét, észrevételeik figyelembevételével zajlanak a beruházások, igényeiknek megfelelően alakítjuk a közszolgáltatásokat. Idősbarát programjaink megvalósításában a szociális intézmények, nyugdíjas szervezetek az együttműködő partnerek.

Lényeges, hogy elfogadás előtt áll az a rendelet, amelynek hatálybalépésekor vissza nem térítendő lakás-átalakítási támogatást kaphatnak az idősek.

V. M.

Valamennyi pályázat tartalmaz olyan értékes innovatív ötletet, amelyek inspirálóak lehetnek más önkormányzatok számára, ezért a Szociális és Munkaügyi Minisztérium honlapján (www.szmm.gov.hu) több száz érdekes példa található korábbi pályázatokból.

Az évente hat díj odaítéléséről a miniszterek döntenek, az Idősbarát Önkormányzat Díj Bizottság javaslata alapján. A díjat a miniszterek a parlamentben adják át minden év októberében, az Idősek Világnapjához kapcsolódóan.

Az Idősbarát Önkormányzat Díjat egy réztábla jelképezi.

FOGALOMTÁR

AGE (the European Older People's Platform) az Európai Idősek Platformja, amely azért alakult, hogy hangot adjon az idősebb generációk érdekeinek, támogassa ezek érvényesülését az Európai Unióban, és közismertté tegye a idősebb polgárokat aggasztó problémákat. Az AGE áttekinti a Miniszterek Tanácsa, a Bizottság, az Európai Parlament és a Bíróság döntéseit abból a szempontból, hogy ezek hogyan érintik az idősebbek mindennapi életét.

Az AGE bátorítja és segíti az európai idősek csoportjainak, közösségeinek hálózatát szerveződését, és jelen van olyan szakmapolitikai és kommunikációs színtereken, ahol elősegítheti, hogy az EU időügyi kérdéseket tüzzön a napirendjére. Tevékenységének vezérmotívuma az idős korhoz kapcsolódó társadalmi attitűd befolyásolása a generációk közötti egyetértés, szolidaritás érdekében.

Az AGE elkötelezett mindenféle életkori diszkrimináció leküzdésében, és erőfeszítéseket tesz az EU diszkriminációellenes kezdeményezéseinek megvalósításáért.

Az **ageizmus** kifejezést a rasszizmus mintájára alkotta Robert Butler. Az idősebbek elleni előítéletelést, diszkriminációt értjük alatta, szélsőséges esetben az idősekkel szembeni agresszió és erőszak alapja is lehet.

Ageizmusnak értékelhetünk minden olyan vélekedést és magatartást, amely az idősebb (vagy idősebbnek vélt) személlyel kapcsolatban valamiféle előzetesen alkotott klisék, szereptípiák szerint reagál, kommunikál. Ageizmus, ha az idősebb emberrel negatívum, lekezelően, leereszkedően beszél vagy viselkedik valaki, de ide tartozik a túlzottan védelmező, személytelenül kedveskedő magatartás is.

Ide tartozik a „kisöreg” elnevezés, az ismeretség nélküli némbácsi megszólítás, de az a panasz is, amely egy 80 éves, többdiplomás politikai újságíróról érkezett: a választáskor a bizottság egy tagja kérdés nélkül, harsány hangon tájékoztatta a szavazócédula helyes kitöltéséről. Az ageizmus előítéletei olyan csoport ellen irányulnak, amelynek mindenki tagja lesz egyszer, aki elég sokáig él.

Az **alkonygazdaság** („Silver economy”) a demográfiai szerkezet átalakulásában rejlő társadalmi, gazdasági lehetőségek kiaknázására törekszik. Ide tartozik az idősebb korosztály – a 65 éven felüliek – vásárlóerejének mobilizálására, az életvitellel, a különböző szolgáltatásokkal szembeni növekvő igényük kiszolgálására fókuszáló szolgáltatások és termékek fejlesztése. Tekintettel az átlagos életkor növekedésére és az idősebb generációk aktivitására, minőségi elvárásának megjelenésére, az alkonygazdaság fejlesztése a gazdasági fejlesztés fontos ágense. A belföldi fűrdőturizmus fejlesztése például máris érzékelhetően – és joggal – számol az idősebb generációk speciális igényeivel.

Aktív idősor, aktív idősödés. Az aktív idősor, aktív idősödés fogalmát a WHO, az ENSZ Egészségügyi Szervezete vezette be. Az aktív idősor egyénre és egy-egy társadalom idősödő populációjára egyaránt vonatkoztható, egészségben és fizikai, szellemi és mentális kapacitások birtokában megélt időskort jelent. Az aktivitás fogalmát azonban gyakran összemoszák a munkaerőpiaci aktivitással, ezért a WHO hangsúlyozza, hogy ez kulturális, gazdasági, társadalmi, közéleti aktivitást jelent. Természetesen a nyugállományba vonultak, a rokkant vagy beteg idősebbek is képesek hozzájárulni családjuk, kortársaik, közösségük vagy akár az egész társadalom tevékenységéhez, ha ehhez megfelelő mozgásterük van. A közismert kulturális és hagyományőrző tevékenység mellett már Magyarországon is egyre jelentő-

is az, hogy differenciált normatíván keresztül nagyobb biztonságot nyújtsanak az időseknek.

2007-ben, a beérkezett 114 pályázat közül az Idősbarát Önkormányzat Díjat kapták: a budaörsi, a terézvárosi (Budapest VI. kerület), a szegedi, a makói, az abasári és a kunszigeti önkormányzatok. A kazári önkormányzat a TÖOSZ különdíját vihette haza. A díjazott önkormányzatok kivétel nélkül többszere pályáztak.

sebb a nyugdíjas szervezetek önkéntes munkája a fogyasztóvédelem és a bűnmegelőzés terén, és jelentős arányban vesznek részt szociális, karitatív, természetvédelmi és településszépítő civil szervezetekben, sportolnak, interneteznek, nyelvet tanulnak számosan.

A **gerontológia** az öregedés és az öregkor élettanával és kortánnal foglalkozó multidiszciplináris tudomány.

A **geriátria** az orvostudomány egy ága, amely az időskorúak gyógyításával, fiziológiás és patológiás folyamataival foglalkozik.

Az **Idősügyi Tanács** a kormány mellett működő konzultatív, véleményező, javaslattevő, a feladatok meghatározott körében koordináló testület. Működéséről a 1138/2002. (VIII. 9.) kormányhatározat rendelkezik. Feladatai a következők:

a) az idősök életkörülményeit közvetlenül érintő jogszabályok, illetve más kormányzati döntések előkészítésének szakaszában állásfoglalás kialakítása, javaslattevés a tervezett intézkedéssel kapcsolatban, konzultáció kezdeményezése a végrehajtás tapasztalatairól;

b) az időskorúak érdekeinek védelme, az e korsztályra jellemző szükségletek kielégítését végző nem kormányzati szervek javaslatainak, véleményének közvetítése a Kormány felé;

c) közreműködés az Idősek Világnapjával összefüggő kormányzati felkészülésben, illetve programokban.

A Tanács működése nem érinti a miniszterek és az országos hatáskörű szervek vezetői jogszabályokban megállapított feladat- és hatáskörét, ami a gyakorlatban azt is jelenti, hogy a Tanács nem rendelkezik ügynevezett „vétőjoggal”. Szokás az Idősügyi Tanácsot Országos Idősügyi Tanácsnak is nevezni, megkülönböztetve ezzel a megyei, városi, községi önkormányzatok mellett működő idősügyi tanácsoktól.

Az idősügyi tanácsok nagy szerepet játszanak az idősebb generációk reprezentációjában, nézőpontjuk, javaslataik, társadalmi potenciáljuk megjelenítésében.

Idősek Világnapja (International Day of Older Persons). Az ENSZ közgyűlése 1991-ben nyilvánította október 1-jét az Idősek Világnapjává. Az intézkedéssel a méltóságteljes öregkorra kívánta a kormányok és a társadalom figyelmét felhívni. Napjainkban kb. 600 millió hatvan év feletti személy él a világon, tiszteletüket, megbecsülésüket fejezi ki az ünnep. Az idősebb generációk tagjai önkéntes munkával, tapasztalataik átadásával jelentősen hozzájárulnak a társadalom életéhez, a közjóhoz, ennek elismerése is fontos az Idősek Világnapján.

Intergenerációs szolidaritás. A generációk közötti megértés és együttműködés fontos, mondhatni központi eleme az idősügynek. Döntő kérdés, hogy a különböző generációk: az úgynevezett „idősek”, a gyermekek és a fiatalok, valamint a középkorúak, a gyermekeket nevelő családok forrásokért versenyző vetélytársaknak látják-e egymást, vagy együttműködő partnereknek, ugyanazon közösség egyenrangú tagjainak. A generációk közötti megértés, szolidaritás útjába gyakran az idős korhoz kapcsolódó társadalmi attitűd áll: az a felfogás, amely szerint az „idősek” segítő, gyámolításra, támogatásra szoruló, ugyanakkor igénytelenek és korlátozott érdeklődésűek. E felfogás akár jó szándékú, akár nem, elidegenítő és szegregáló, legnagyobb hibája, hogy számításon kívül hagyja az idősebb generációk családi, közösségi hozzájárulását, élettapasztalatát, aktivitását, kreativitását.

Az generációk közötti megértést és együttműködést az élményszerű együttlétek, közös célok és közös programok, projektek segítik, a személyes és közösségi tapasztalatok társadalmi szolidaritásáá összegződnék.

J. Á.

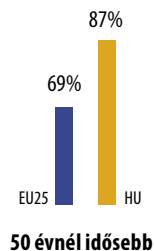
Eurobarométer

Az Európai Unió a 2007-es *Egyenlő Esélyek Mindenki Számára Európai Év* célkitűzéseinek megfelelő eléréséhez előzetes kutatást készített a tagállamokban a diszkrimináció és egyenlőtlenség témájában.

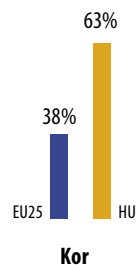
A felmérés 2006. június 7.-július 12. között készült a TNS Opinion & Social cég gondozásában, és az EU-ban törvények által tiltott hat diszkriminációs okra – nem, kor, vallás vagy meggyőződés, etnikai származás, fogyatékosság, szexuális orientáció – fókuszált.

Lapunk mellékletében folyamatosan részleteket közlünk a kutatásból, a teljes dokumentum a www.ec.europa.eu vagy a www.szmm.gov.hu oldalon található.

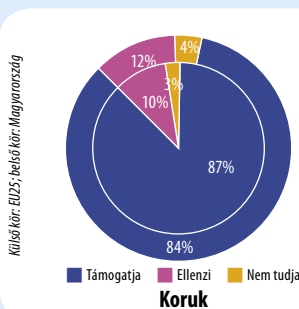
K: Ön szerint a mai magyar társadalomban a következő csoportokhoz való tartozás inkább előnyt, inkább hátrányt jelent, vagy pedig nem számít? Az, ha valaki...
V: inkább hátrányt jelent

K: Ha a mostani helyzetet összeveti az öt évvel ezelőttivel, Ön szerint a diszkrimináció alábbi típusai elterjedtebbek vagy kevésbé elterjedtek Magyarországon? A(z) ... alapján történő diszkrimináció
V: elterjedtebb

K: Támogatná vagy ellenezné olyan intézkedések bevezetését, amelyek mindenki számára egyenlő esélyeket teremtenének a foglalkoztatás területén? Speciális intézkedések bizonyos csoportok esetében... alapján.

Idősbarát lakás www.idosbaratlakas.hu

Széman Zsuzsa és Pottyondy Péter az „Idősek Otthon” című kiadvány szerzői a maguk szakterületén több éve foglalkoznak az idős emberek életkörülményeinek vizsgálatával. Tagjai voltak annak a munkacsoportnak, amely 2003 - 2005. között az „Idősbarát lakás program” keretében ötven, otthonában egyedül élő, 75 évesnél idősebb ember lakásában végzett átalakításokat, amely az idősök megszokott kör-

nyezetét tette élhetőbbé, biztonságosabbá.

A három év tapasztalatait rendszerezi és mutatja be az 57 fotóval, 34 térbeli rajzzal, 9 grafikonnal illusztrált, ingyenesen terjesztett kiadvány. Megjelenése óta (2006) élénk érdeklődés tapasztalható, ugyanis a magyarországi körülmények között eddig feltáratlan terület problémáit újszerűen mutatja be a könyv.

„Kattints rá, Nagyi!”

idősek internet oktatásának nemzetközi képzési hálózata

K: Az Ön véleménye szerint a diszkrimináció alábbi típusai nagyon elterjedtek, eléggé elterjedtek, eléggé ritkák vagy nagyon ritkák Magyarországon? A(z) ... alapján történő diszkrimináció **V:** elterjedt

	Kor	
	EU25	HU
Összesen	46%	66%
A válaszadók megoszlása... szerint:		
<i>Nem</i>		
Férfi	43%	65%
Nő	48%	67%
<i>Tanulmányok (életkor a befejezés évében)</i>		
15	48%	66%
16–19	46%	69%
20+	47%	64%
még tanul	37%	63%

K: Egyetért-e azzal, hogy szükség volna több.....? **V:** Teljes mértékben egyetért

A kiadvány digitális változata a www.idosbaratlakas.hu linken letölthető. A honlap elkészítésével a Szociális és Munkaügyi Minisztérium célja, hogy a kiadványba foglalt ismeretek egyszerűen elérhető legyenek az idősüggyel foglalkozó civil- és önkormányzati szervezetek, tervezők, mesterek, hozzátartozók, és az érintett idős emberek számára. A városi és falusi környezetben megvalósult 22 példából minden érdeklődő ötletet meríthet a problémakör végiggondolásához, a kivitelezéshez.

Hazánkban az internetet használók táborá lassan meghaladja a nem használók csoportját. Ebből következik, hogy nem a használókat tekinthetjük élen járóknak, hanem a nem használókat leszakadóknak.

A leszakadók egyik csoportja az idősek korosztálya. Ők azok, akiknek nem volt lehetőségük a munkahelyükön megismerkedni az internet használatával, de még a számítógéppel sem.

A Budapesti Művelődési Központ a 2002-ben szervezett nyugdíjasklub vezetők képzésén mutatta be először néhány órában a szenior tanulók számára a számítógép, és internet használat alapjait. A nagyfokú érdeklődés hatására dolgoztuk ki huszonöt órás képzési programunkat, kifejezetten nyugdíjasok számára. A kísérleti tanfolyamokat egyre nagyobb számú újbudai tanfolyam követte. Oktatóinkkal folyamatosan fejlesztettük a képzési programot, s építettük be a tananyagba az egyre több új internetes szolgáltatást. Az idei év végére a kétezredik „Kattints rá, Nagyi!” tanfolyamok egyikén.

Ezt az oktatási hálózatot a települési önkormányzatok által fenntartott közművelődési intézmények és egy kábeltelevíziós társaság támogatása nélkül természetesen nem tudnánk működtetni, s a számítógépes oktatóteremben zajló kiscsoportos képzést nem lehetne ezer forintért kínálni az érdeklődőknek. A bekapcsolódás egyenlő esélyét azonban biztosítanunk kell ennek a korosztálynak is.

Programunkról minél több helyen és formában igyekszünk hírt adni, hogy az idős emberek az érdeklődéstől eljussanak tanfolyamokra történő beiratkozásig. Szerencsére ma már annyi helyen találkoznak a nyugdíjasok is az internet szakszavával (www.@.hu), hogy hamar kialakul bennük a „le nem maradni akarás”. A távol élő családtagok is egyre több (nagy)szülőt ösztönöznek arra, hogy ismerkedjen meg az internet használatával. A tanfolyam sikeres elvégzése után van, aki a család régi számítógépét kapja meg, de a fordítottjával is találkoztunk már. Az idősebbek is egyre nagyobb mértékben válnak a számítástechnikai eszközök vásárlóivá, amíg azonban eljutnak addig, nagy szükség van a közösségi internet-elérési pontok üzemeltetésére.

Az internet egy új ablakot nyit ki a szenior tanulók számára. Az életszervezéshez szükséges információkon (menetrendek, programadat-

bázisok, nyitva tartások, termékinformációk) túl az elektronikus kommunikációig (internet, videotelefon) terjed a tanfolyamok tematikája. Egészségügyi-, szociális helyzetüket az internetes szolgáltatások ma már magyar nyelven is könnyíteni képesek. A tanulók nagy szorgalommal és kitartással sajátítják el az új ismereteket, s rengeteget gyakorolnak otthon, vagy az eMagyarország pontokon. Az internet az alapkészségek elsajátítása után eszközzé, esetleg új beszédtemává válik, hiszen a tanfolyami csoportok, a gyakorlási alkalmak, az EZÜST-NET Egyesület (www.ezustnet.hu) új közösséget teremt, s minden nap új szellemi kihívást nyújthat. Egyik nap Párizsba lehet elbarangolni, másnap új receptet találni, az unokával együtt játszani, vagy fotókon, webkamerán keresztül részt venni a távol élő család életében.

Az oktatási helyszíneken minden régióban hatalmas érdeklődéssel találkozunk, egyelőre nem tudunk annyi lehetőséget biztosítani, amennyire szükség lenne. A szeniorok életminőségének emelése terén a települési önkormányzatok az internetoktatás támogatásával is sokat tehetnek.

A Budapesti Művelődési Központ egy két-éves nemzetközi tanulási kapcsolatok projekt után most Kassára és Csíkszeredára viszi tovább a „Kattints rá, Nagyi!” programot. Az internet iránt érdeklődő idős tanulókat, vagy az oktatási program iránt érdeklődő szakembereket november 6-án várják nemzetközi találkozójukra, Budapest XI. kerületébe.

www.nagyi.bmknet.hu

Kiss Gábor
nagyi@bmknet.hu

50 felett csúcsformában

Európai Szenior Sportjátékok Győrben

Magyarország először adott helyet a Szenior Sportjátékoknak, amely egy nemzetközi sport és kulturális rendezvénysorozat. A játékokra egész Európából érkeztek 50 év feletti sportolók, akik egyéni és csapat versenyszámokban mérték össze tudásukat. Az eseményt 2007. szeptember 14. és 19. között rendezték Győrben, a város közgyűlése, a Nemzeti Sporthivatal, a Szociális és Munkaügyi Minisztérium, és az Idősügyi Tanács támogatásával. A sportrendezvényeket csapatjátékok, kulturális programok és előadások, valamint idegenforgalmi események színesítették.

Az eseménysorozatot 2003-ban Gentben, 2005-ben Palermóban rendezték meg, ahol a magyar idősorú amatőr sportolók eredményesen képviselték hazánkat, amit mi

kilenc országából – Belgiumból, Ausztiából, Görögországból, Portugáliából, Szlovákiából, Ukrajnából, Romániából, Szerbiából és Magyarországról – mintegy 280 nevezés érkezett. A kulturális

programokon további 200 hazai vendég vett részt.

Az ötven év feletti versenyzők közül mintegy negyven Győrből, a leg-

idősebb, 85 éves résztvevő pedig Belgiumból érkezett. A megmérettetés résztvevője volt André van Lierde, a Fispt (Nemzetközi Szabadidősport Szövetség) elnöke is. A versenyszámok között szerepelt a kerékpár, bowling, tollaslabda, sakk, úszás, futás, tenisz, darts.

A Szenior Sportjátékok hozzájárul-

nak ahhoz, hogy a sporton keresztül is alkalom nyíljon a világ különböző kultúráinak találkozására.

A rendezvényen olyan idős emberek vettek részt, akik szeretik a sportot, és legkülönbözőbb formáit ötvenedik életévük után is töretlen szeretettel, lelkesedéssel úzik. Olyan emberek ők, akik a sportot az emberi fejlődés lényeges tényezőjének tekintik. A sport elősegíti és erősíti az emberek közti megértést és a nemzetek közti együttműködést, felhívja a figyelmet a partnerségre és egymás megismerésére, az egyén fizikai és lelki jólétére, valamint a testgyakorlásra, ami minden állampolgár joga. *Kolin Péter*

**ÖN
KOR
KÉP**

Az esélyegyenlőségi melléklet a Szociális és Munkaügyi Minisztérium megbízásából készült

A mellékletet szerkesztették: Csiky Ildikó, Kolin Péter, Szabó Judit Ágnes, Szász Andrea, Vajda Márta

A mellékletben szereplő cikkek a szerzők álláspontját tükrözik. Az Európai Bizottság nem felel az abban közölt adatok esetleges felhasználásáért.

A program megvalósulását a 2007 – Egyenlő Esélyek Mindenkinél Európai Év támogatja.

sem bizonyít jobban, minthogy idén Magyarországon rendezték meg az tornát.

Az ötnapos rendezvény alkalmat teremtett a sportos megmérettetésre, rekreációs programokra, idegenforgalmi és kulturális eseményekre, valamint Győr városával való ismerkedésre is. Európa

PÁLYÁZATOK

Tájékoztató a 2007 – Egyenlő Esélyek Mindenki Számára Európai Év keretében „Munkahelyi esélyegyenlőségi tervek” program megvalósításának támogatására kiírt, illetve „Szemléletváltás a médiában” – tréning című pályázatokról

A 2007 – Egyenlő Esélyek Mindenki Számára Európai Év pályázati felhívásai nyomán két további program indult el a közelmúltban.

A Fővárosi Közhasznú Foglalkoztatási Szolgáta-

tó Kht. „Befogadó munkahely hálózat” című programja során segíti elő munkahelyi esélyegyenlőségi tervek elkészítését, mind munkáltatók, mind munkavállalók, mind pedig civil szervezetek bevonásával. A nyertes pályázó a program keretében regionális képzéseket tart, online és telefonos tanácsadást folytat, egy ingyenes módszertani kiadványt készít és tesz közzé, valamint a fenntarthatóság érdekében hálózatot épít ki a munkahelyi esélyegyenlőség témájában. A Legjobb Esélyegyenlőségi Terv Díj meghirdetésével azokat a munkáltatókat várják, akik már rendelkeznek esélyegyenlő-

ségi tervekkel, és ezeket szívesen megmérettetnék. A jelentkezési határidő 2007. november 1. A díjról további információk a www.humanstudio.egalnet.hu honlapon olvashatók.

Az „Esélyegyenlőség a médiában” című tréninget a Budapesti Corvinus Egyetem Innovációs Központ Kht. szervezi. A médiaképzésen, amelynek célja a hátrányos megkülönböztetésnek kitett társadalmi csoportok bemutatása, egyrészt egyetemi hallgatók, másrészt médiaszakemberek vesznek részt.